

WORKSHOP WP4

KWALITEIT VAN ONLINE EN GECOMBINEERD VOLWASSENENONDERWIJS: PERSPECTIEF VAN DE CURSIST

Silke Vanslambrouck

We Must Do More Than Fill Students' Vessels

I was especially dissatisfied with my own teaching when I started.

Early in my teaching career, I was presented with a paradox that continues to shape my interests in education. When I was teaching high school computer application courses, my students would learn to use a word processor (in the day when students were likely to only have access to computers at school). I was very thorough and made sure they learned how to use nearly every feature (although word processors then had many fewer features than they do today!). We spent a lot of time on it, and together we worked hard so that nearly everyone would be successful on the challenging word processing test.

What surprised me, however, was that a few weeks later, students would return to me, announce that they had a paper to write, and ask me to show them how to use "that word processor thing" again!

I couldn't understand why these students didn't remember how to use the program. These were bright students who had had no problems during class, and who had done well on the test. Very little time had gone by since we had last used the word processor. There was no reason that they should not know how to use it.

There was obviously something I didn't understand about learning. It was the first time I started to question how learning took place, and prompted my inquiry into how people learn.

I fear that during my first few years of my teaching, all I had really taught most of my students was that I was knowledgeable within my field. I tried to convey my knowledge to my students

---

Inhoud:

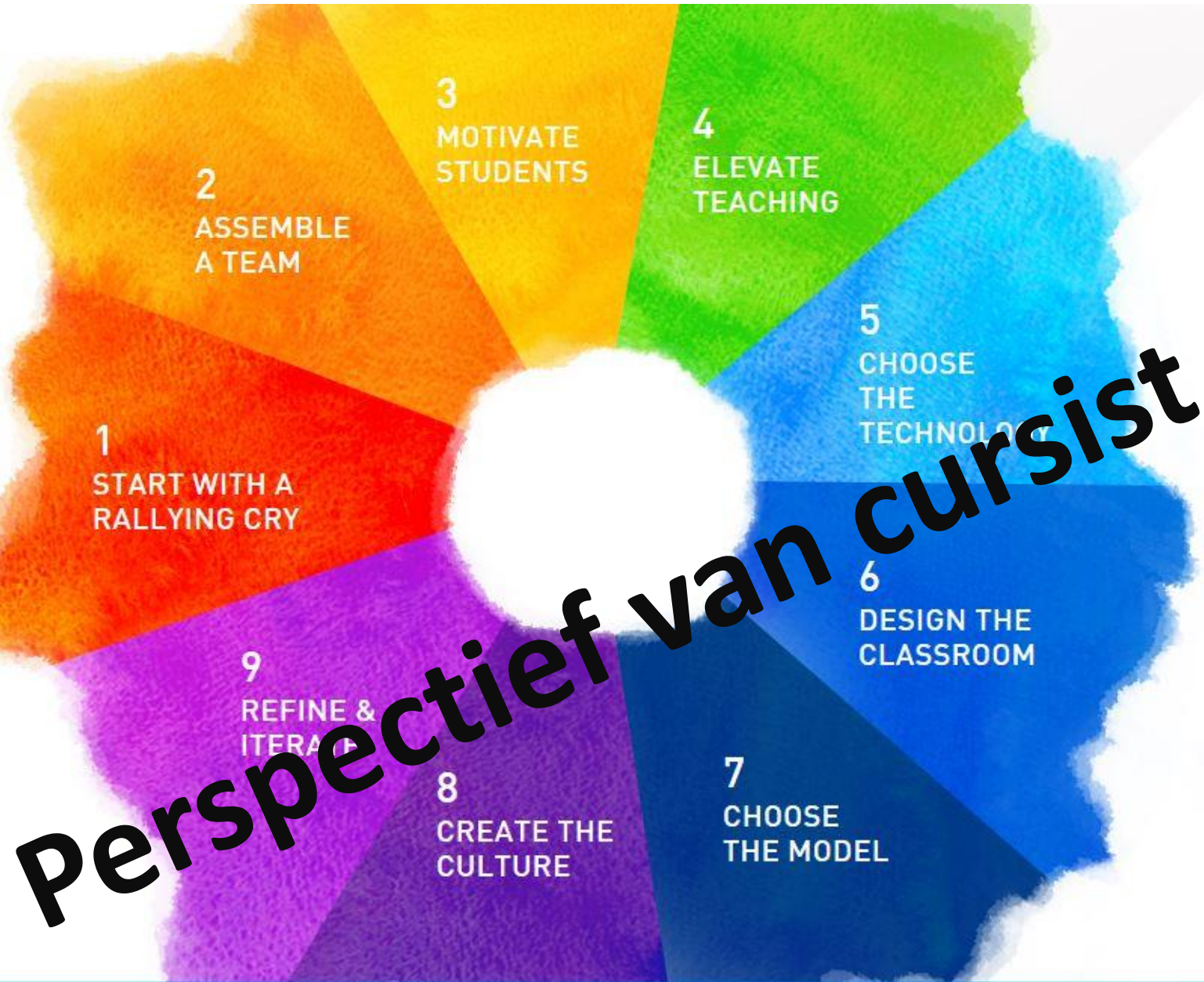
- studenten vergeten leerstof
- organisatie les vaak gefocust op onderwijzen i.p.v. leren

Vragen:

- Ervaringen?
- Meningen?
- Handelingen?

Focus op leren i.p.v. op onderwijzen!

Perspectief van cursist is belangrijk!

Perspectief van cursist is belangrijk!

Vragen:

- Interessant?
- Opvallend?
- Wat doen jullie?
- ...

ALO! → Verbeteren van de kwaliteit van online en gecombineerd volwassenenonderwijs

Werkpakket 4 → Bewaken van de kwaliteit vanuit het perspectief van de cursist

- Wat is kwaliteit vanuit het perspectief van de cursist?
- Welke beïnvloedende factoren zijn er?

Door autonomie → Co-producent

Kwaliteitsindicatoren: prestatie / scores & persistentie (Xu & Jaggars, 2013)

Beïnvloedende factoren: cursistenkenmerken

Zelfregulatie

Motivatie

Ondersteuning van cursist door informeren van leerkracht.

STUDIE 2:

CURSISTEN IN GECOMBINEERDE OMGEVINGEN: HOE LEREN EN MOTIVEREN ZE ZICHZELF

Online en gecombineerde leeromgevingen

✓ Nodig om te kunnen studeren

→ leerproces aanpassen aan eigen situatie

→ Belang van **zelfregulatie**

- Belangrijke variabele om te slagen

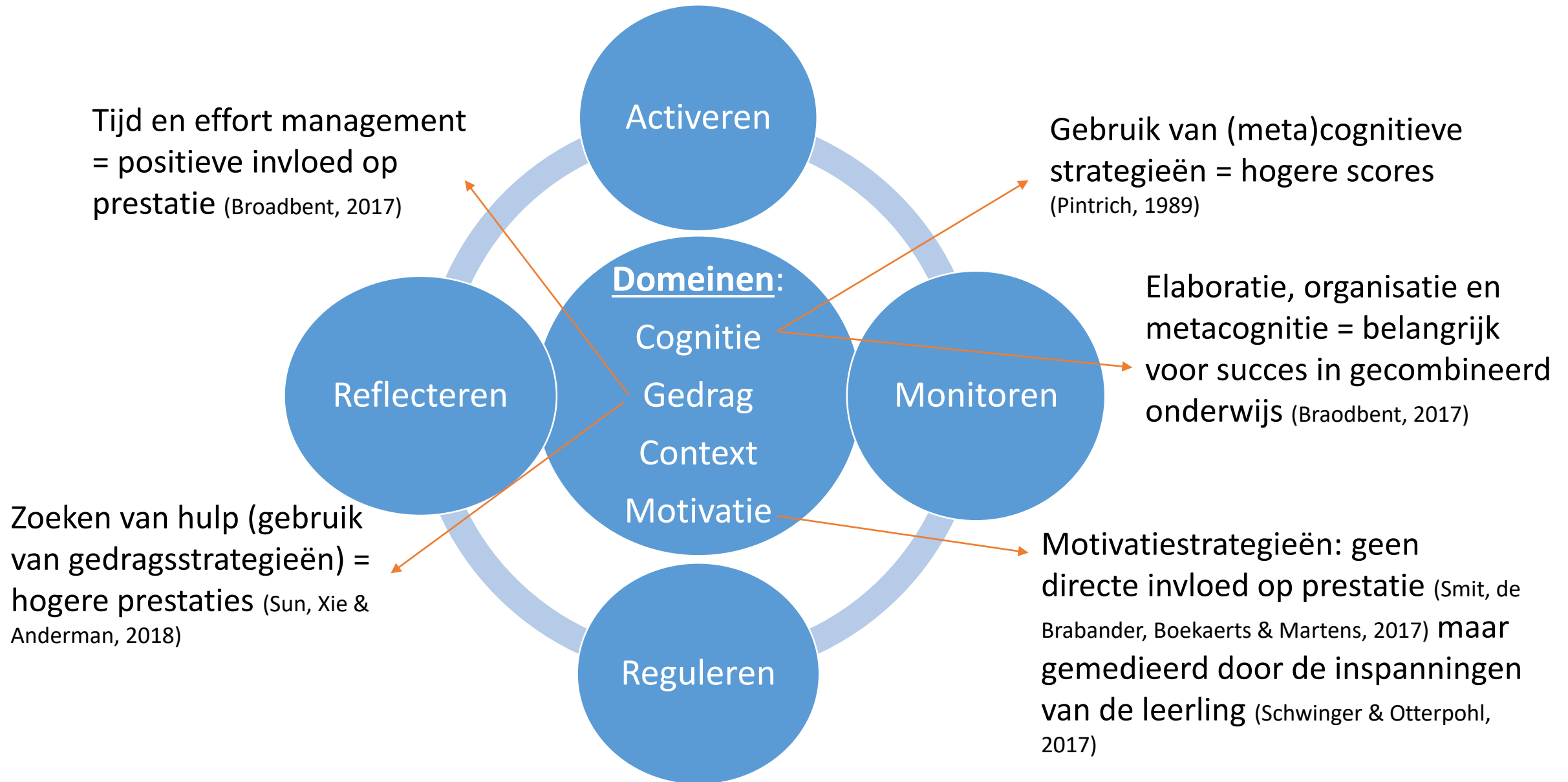
(e.g. Kirmizi, 2015)

- Gerelateerd aan prestaties

(e.g. Broadbent & Poon, 2015)

- In traditionele (face-to-face) als online en gecombineerde omgevingen

(e.g. Kim, 2012)

Online en gecombineerde leeromgevingen

✓ Nodig om te kunnen studeren

→ leerproces aanpassen aan situatie

→ Belang van **zelfregulatie**

✗ Minder persoonlijke tijd

tussen leerkracht en cursist

→ Minder tijd om elkaar te
leren kennen

Onderzoek naar gebruik van strategieën van zelfregulatie → gepaste ondersteuning

Welke **cognitieve** regulatiestrategieën passen cursisten in gecombineerd volwassenenonderwijs toe?

Welke **gedragmatige** regulatiestrategieën passen cursisten in gecombineerd volwassenenonderwijs toe?

Welke **contextuele** regulatiestrategieën passen cursisten in gecombineerd volwassenenonderwijs toe?

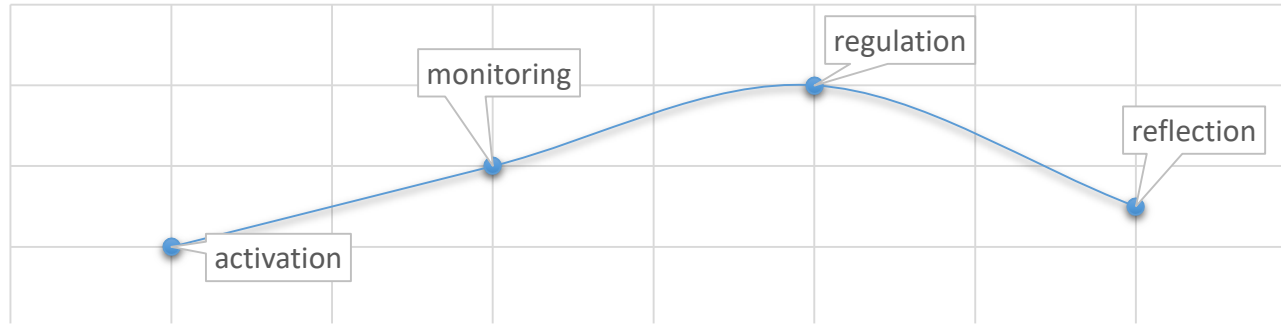
Welke **motivationale** regulatiestrategieën passen cursisten in gecombineerd volwassenenonderwijs toe?

Semi-gestructureerde
interviews (N = 16)

Thematische
analyse

Activatie		Monitoring	Regulatie					Reflectie	
Doelen stellen	Activatie voorkennis	Beoordeling van leren (meta-cognitief bewustzijn)	Inoefenen herhaling	Elaboratie	organisatie	Kritisch denken	Meta-cognitie	Cognitieve beoordeling	Attributie

- Zelfevaluatie
- Uitspraken over level van kennis
- Over online en gecombineerd onderwijs

- Samenvatten
- Markeren
- Onderlijnen
- Tussenbladen gebruiken
- ...

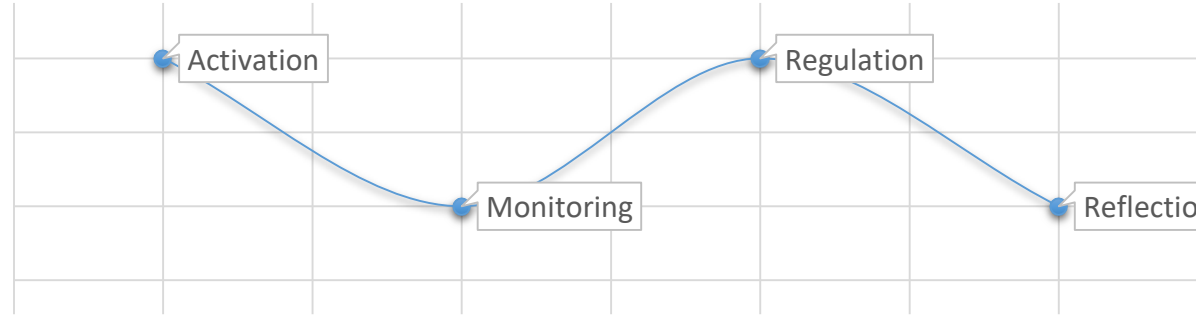
Inleiding

Studie

Actieve fase

Overzicht WP4

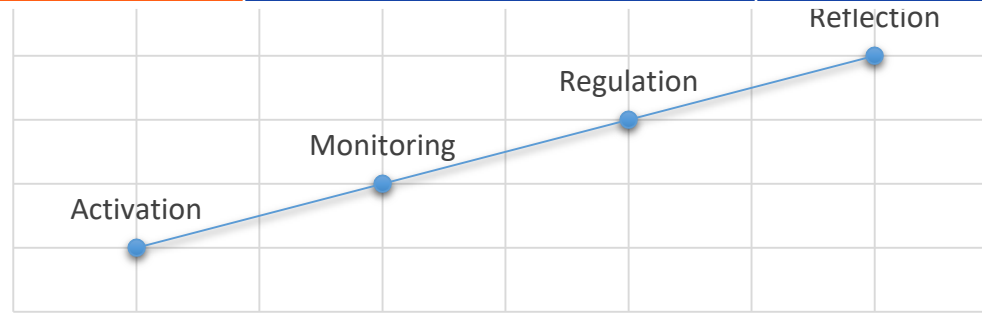
Valorisatie

Activatie		Monitoring	Regulatie				Reflectie
Plannen van inspanning	Plannen van tijd	Bewustwording en monitoring van gedrag	Zoeken van hulp	Regulatie van tijd	Regulatie van inspanning	Doorzetten of opgeven	Keuze van gedrag

Vaak vermeld

CONTEXT MATTERS

Activatie	Monitoring	Regulatie		Reflectie
Perceptie over taak of context	Bewustwording van taak en context	Managen van omgeving	Leren van peers	Evaluatie van taak en context

Gelimiteerd tot statements over duidelijkheid van taak.

- Leerkracht
- Taak

- Plaats
- Afleidingen
- ...

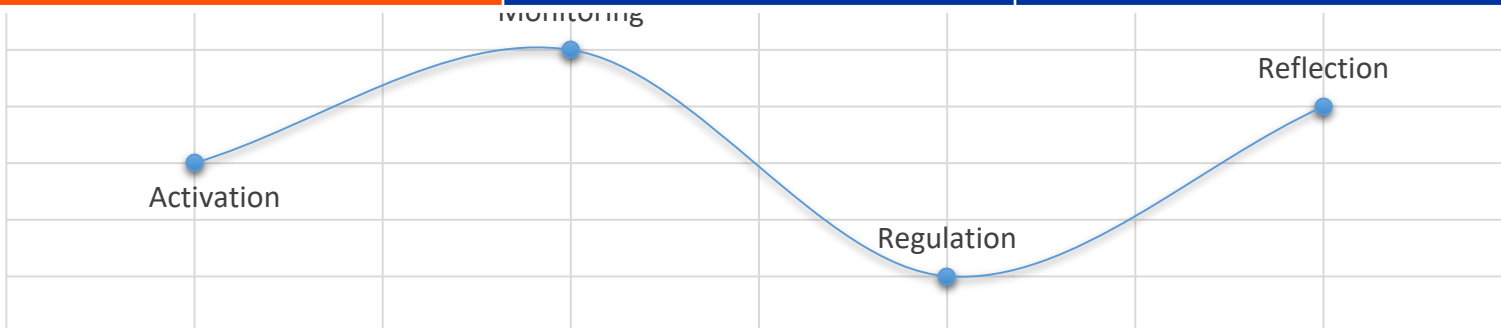
Inleiding

Studie

Actieve fase

Overzicht WP4

Valorisatie

Activatie		Monitoring	Regulatie							Reflection	
Beoordelen van competentie interesse en waardes	Doel	Inzien van competentie, interesse en waarde	Focus op score	Focus op skills	+ self-talk	self-talk over competentie	Self-handicapping	Persoonlijke waarde verhogen	Ik moet gewoon	Ander	Reactie en reflectie op motivatie

Vooraf interesse en persoonlijke waarde

- Wil vaardigheden leren
- Wil goede punten

- Extra, niet verplichte taken
- Een betrokken leerkracht
- ...

Gebruik van een bepaalde strategie beïnvloedt een andere strategie

Sommige strategieën zijn ongeveer gelijk, gebeuren gelijktijdig, vullen elkaar aan, ...

Zelfregulatie is een complex proces

Sommige strategieën zijn niet aangehaald:

- Niet bewust (automatisch)
- Niet in staat om het uit te spreken
- Timing en design van het onderzoek

Cursisten hun strategieën:

Ik gebruik niet vaak
motivatiestrategieën

Ik denk alleen over
attributies bij lage
scores

Ik wil niet heel veel
online momenten
(Owston, 2018)

Ik wil wat meer
leren van peers

Ik print mijn cursus en gebruik
organisatie en
herhalingsstrategieën (Broadbent,
2017).

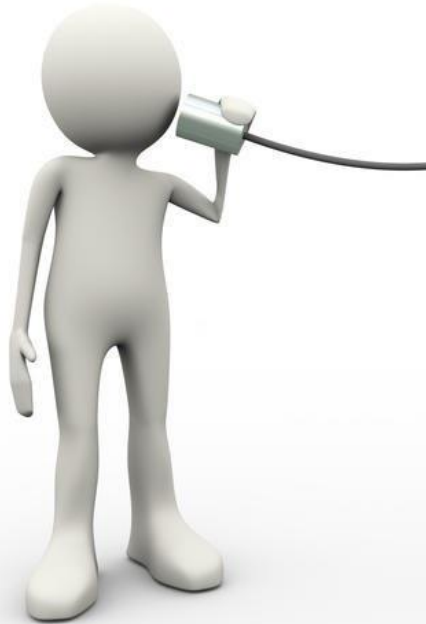
Ik plan mijn tijd en inspanning op
voorhand maar ik ben flexibel
wanneer nodig.

Ik zoek meestal hulp op
internet (Broadbent, 2017).

Bijdrage aan wetenschappelijke kennis en startpunt voor begeleiden van leerkrachten bij ondersteuning van cursisten

(e.g. Zhu, Au, Yates; 2016)

Hoe kunnen we deze info gebruiken om cursisten te ondersteunen?

Welke extra studies zijn nodig om concrete informatie te voorzien voor leerkrachten omtrent het ondersteunen van hun cursisten?

Hoe kunnen we cursisten leren om hun leerproces te reguleren in zowel contactmomenten als afstandsmomenten?

Groepsdiscussies: 'Hoe pakken we het aan?'

Groep 1:

Tobe Baeyens
Liesbeth Ruelens
Brigitte Dossche
Filip Vierendeel
Evelyne Vandieren

Groep 2:

Barbara Defreyne
Evelien Scheelen
Cedric Demeyere
Peter Callaert
Kathleen Hallaert

Groep 3:

Danny Splets
Sally Van Agtmael
Wendy Moonen
Tina Robaey
John Cossement
Eva Deraedt

Groep 4:

Monque De Ridder
Michael Van Dijck
Ines Aerssens
Bart Wauters
Julie Kasiers

Hilde & Yves

(kwaliteitszorg)

Stijn

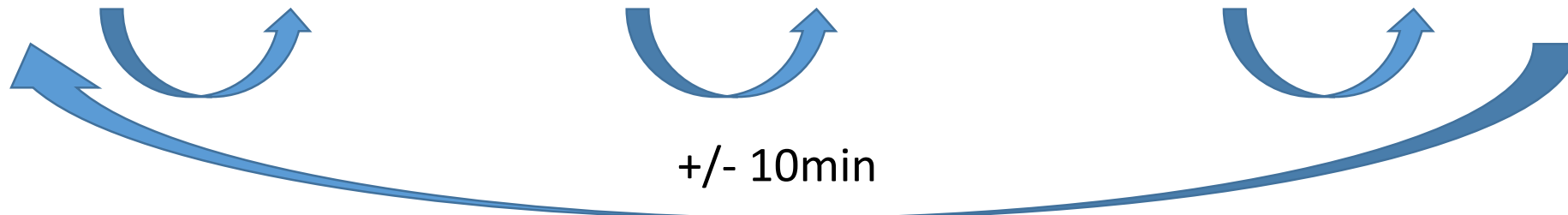
(cursusniveau)

Ellen

(programmaniveau)

Brent

(leerkrachtniveau)

Groepsdiscussies: 'Hoe pakken we het aan?'

Case 1: Een klasgroep heeft een facebookgroep die redelijk actief is maar Karen weigert een facebookaccount aan te maken. Ze wil zich hierin niet laten meeslepen en geeft ook aan dat ze zo denkt heel veel spanningen en verwarring over cursusinhoud van haar weg te houden. Karen vindt het wel belangrijk om dingen met medecursisten en de leerkracht te kunnen bespreken in afstandsonderwijs (vragen, onduidelijkheden, punten, ...). Daarnaast vindt ze de online leeromgeving heel chaotisch en zegt ze zelf dat ze niet van die generatie is die makkelijk met de computer overweg kan en daar dus veel problemen mee heeft. Ze geeft aan dat er een forum bestaat maar dat deze niet gebruikt wordt omdat ze niet weten wie daar allemaal bij aangesloten is en van de facebookgroep weten ze zeker dat het een besloten groep is waar de leerkracht niet op zit.

Groepsdiscussies: 'Hoe pakken we het aan?'

Case 2: Zoals in een groep volwassenen in gecombineerd onderwijs zijn de wensen, noden en ervaringen van mensen zeer heterogeen. Zo geeft Manon zelf aan geen sociaal persoon te zijn. Daarom zou ze liefst volledig online leren maar haar dochter verplicht haar om gecombineerd onderwijs te volgen om zo wat mensen te leren kennen. Naar de les gaan vindt ze niet leuk en al zeker niet omdat haar leerkracht lesgeeft 'als in het middelbaar'. Ze legt dit uit als een aanpak die te 'schools' is en vindt het niet leuk als mensen aan bord moeten gaan, gedwongen worden om te antwoorden, ... Hierdoor gaat ze vaak gewoon niet naar de les. In tegenstelling tot Manon, vindt Femke het heel saai als leerkrachten gewoon doceren. Dan denkt ze 'ik ga mijn tijd hier niet laten verprutsen' en houdt ze zich tijdens de les bezig met andere zaken. Femke wil heel veel interactie en op de meest ludieke manier.

Groepsdiscussies: 'Hoe pakken we het aan?'

Case 3: In de studie zien we dat cursisten niet vaak motivatiestrategieën gaan gebruiken. Vaak geven ze aan dat ze gewoon doordoen, het gewoon moet of ze het gewoon doen. Ze vertrouwen op andere, externe zaken om zich te motiveren zoals de leerkracht, de leeromgeving, het instituut, ...

Wat kan volgens jullie motiverend werken voor de cursist op de verschillende niveaus, zowel in contact- als in afstandsmomenten?

Hoe kunnen de cursisten aangezet worden om toch zichzelf te motiveren?

Groepsdiscussies: 'Hoe pakken we het aan?'

Case 4: Inge geeft aan dat haar medecursisten zo verschillend zijn wat betreft achtergrond, werk- en levenservaring dat het heel interessant is om met mensen samen te werken en te leren van elkaar. Enkele cursisten in de interviews geven aan dat ze wel wat meer kansen willen krijgen om van elkaar te leren. Tegelijkertijd geven veel cursisten aan dat groepswerk heel moeilijk te organiseren is, dat cursisten vaak meesurfen op de inspanningen van anderen, ... Sommige pleiten zelfs voor afschaffing van groepswerken.

TECHNIEK

moeilijk

Moet verfijnder

- Consistentie tussen leerkrachten
- Cursus geven
- Laten maken door experts +
samenpraak met cursist

Chaotisch

Doolhof

LEERKRACHT

Succeservaringen

Betrokkenheid creëren

Rolmodel op fora

Motivator

Aanwezig zijn

Afwisselend

Sfeer in groep

Leren zorgen voor elkaar

Ruimte geven

ANDERE

Deadlines herinneren

Differentiatie & peer-learning

Nuttige en duidelijke taken

Afspraken voor feedback

Volwassen behandeling

Gestructureerde cursus: anekdotes + papier

1

Welke motivatieprofielen kunnen onderscheiden worden en welke waardes hechten cursisten aan hun onderwijs?

2

Welke ZRL strategieën gebruiken cursisten en hoe kunnen leerkrachten ze gepast ondersteunen?

3

inzicht in motivatie en leren tijdens cursus
→ achievement motivation & zelfregulatie

Welke profielen kunnen onderscheiden worden op basis van motivatie en zelfregulatie?

Survey (n= 349) → Latente profielenanalyse

4

Inzicht in kans op succes per profiel.

In welke mate voorspellen de profielen de persistentie en prestatie van cursisten?

Survey (n= 349) → Regressies

